

KICOM

KALEIDOSKOP

...nič nie je náhoda

Mária Blšáková

Kaleidoskop

Mária Blšáková

Vydavateľ Richard Lunter – KICOM

Text © Mária Blšáková

Vydavateľ: Richard Lunter – KICOM
Telgárt 16, 976 73, IČO: 33826781

Objednávky: www.knihanj.sk
info@knihanj.sk

Vydanie prvé, rok 2014

Ilustrácia na obálke: Cumhur Dursun

Korektúry: Jana Burdová

ISBN: 978-80-971758-1-8

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná, kopírovaná bez písomného súhlasu majiteľa autorských práv.

Tvorbu Majky Blšákovej považujem za skvost súčasnej literatúry. Jej dielka sú citlivé, realistické, úsmevné, skrývajúce vždy trefnú pointu. Čítať ich, pre mňa znamená odych, smiech, aj hlboké zamyslenie, predovšetkým však pozitívne posolstvo, ktoré sa skrýva v každej jednej po-viedke. Talentovanej autorke vyjadrujem obrovskú chválu a veštím úspech. Jej myšlienky si rozhodne zaslúžia pa-pierový šat.

Martina Novotová, Import manažérka

Milá Mária, Moje srdce vidí je najkrajšia poviedka, akú som kedy čítala. Myslím to vážne, je perfektná!!! Je napísaná skvelo, s rozhládom, múdro... navyše prešpikovaná humorom, sebairóniou, so životnou skúsenosťou, so štipkou nadsádzky. Nádherný príbeh, dojímavý záver, pri ktorom som zaslzila. Vďaka za zážitok.

Marta Bartošovičová novinárka

Viem si živo predstaviť, ako všestranne by sa dali využiť poviedky z Kaleidoskopu pri príprave študentov na matritu. Bolo by to zábavné, zapamäteľné a svieže učenie.

Máriu Blšákovú vnímam ako autora natus, talent od Pána Boha, nevšedný zjav v našej literatúre. Nazývam ju zakladateľkou humoristického psychologizmu. Obdivujem jej originálny štýl, nekonvenčný pohľad na svet a múdrost srdca, ktorá sa nedá získať v žiadnej oficiálnej inštitúcii. Verím, že za týmto debutom sa knižného vydania čoskoro dožijú aj jej ďalšie priečinkové diela.

Marta Benešová, učiteľka

Venovanie

Venujem mojej rodine a priateľom.

Podákovanie

Srdečne ďakujem Marte, Petrovi, Lýdii, Hugovi, Daniele a mnohým ďalším, ktorí ma pri písaní povzbudzovali, inšpirovali, pripomienkovali, často i kritizovali, či vyhŕážali sa, že dostanem kvôli chybám po prstoch. Veľmi si vážim to, že mi napriek všetkému verili. Veľká vďaka tiež patrí môjmu najmilšiemu čitateľovi Jojkovi. (Veľmi ma teší, že ma čítaš.)

Moje podákovanie patrí i vydavateľstvu Kicom, za dôveru, ktorú do mojej tvorby vložilo.

Pozitívne myšlenie

Dnes je akýsi iný deň. Uvedomujem si to od rána. A možno iba chcem, aby bol konečne iný. Trielim na zástavku autobusu s povznášajúcim pocitom. Dnešok bude úžasný. *Ale čo ak nebude?*

Bude... a basta! Môjmu bystrému štyridsaťročnému očku (aj druhé má toľko, ale v tej chvíli je prižmúrené, brániac sa ostrým slnečným lúčom) neujde, že autobus, ktorý príde, zažije poriadnu nakladačku. Na sekundu bojujem s nevôľou, plynúcou z predstavy seba ako sardinky, ale fakt len na chvíľu. Som predsa mladá a krásna. Mám na sebe úžasnú dlhokánsku sukňu s vlčími makmi a obťahnuté tričko, ktorého výstrih je ako prútený košík s čerstvo upečenými – chutne a lákavo vyzerajúcimi žemličkami. Nejaká vidina tlačenice ma predsa nemôže rozhodiť. Moja susedka Betka na mne včera vyskúšala nový odtieň farby na vlasy. Chytil skvelo. Sedela som na balkóne so zrkadlom v ruke a potláčala chuť zvriesknúť od radosti na celé sídlisko.

Som čerešňová. Ohnivá, šťavnatá čerešnička. Už žiadnen nenápadný gaštan, zapadnutý kdesi v lístí. Všetko je tak, ako má byť. Dlaňou niekol'kokrát pohladkám tašku. Je tam.

„Tá knižka ti zaručene zmení život, Karin. Daj na moje slová. Budeš ma velebiť,“ Zunin nadšený štebot znel veľmi presvedčivo. Hned po príchode do práce sa do nej pustím. Dnes istotne nebude veľa zákazníkov. Vianoce sú dávno za humnami, MDŽ tiež a v kalendári tróni meno Blanka. Určite nie je veľa rodičov, ktorí potrestajú svoju dcéru takýmto menom, takže meninoví gratulanti sa k nám dnes pre darček nepohnú. Možno príde pári pre-

vinilých manželov pre niečo, čo zalepí ich polovičke očí. Aha, ja som zabudla povedať, kde pracujem. Hned' to napravím. Mám povolanie, ktoré bolo vymyslené práve kvôli mne. Som predavačka v parfumérii. Viem, viem, majiteľka by znelo lepšie.

Príchod autobusu mení moje podozrenie na istotu. S nedôverou, zatlačená davom, vykročím, či sa skôr nechám uvrhnúť k stredným dverám. Som si istá, že sa v tom plechovom útvare nenájde miesto ani pre moju kabelu.

Našlo sa. A nielen pre ňu. Prečo mi práve v tomto momente zišlo na um, že v jednote je sila? Tá sila, čo mi zrazu zatlačila na telesnú schránku, mi takmer vyrazila dych. Ešteže nie je popoludnie a ľudia zatiaľ voňajú sprchovými šampónmi.

Ježiši. Ďalšia vlna nedobrovoľného prílivu energie ma pritisla až k sedačke. Napadlo mi, že keby tam nebola, určite ma dav vytlačí z okna. Trošku pokrivené, no celkom snaživo sa usmievam na pána, ktorý stojí vedľa mňa. Úsmev mi opäťuje. Fíha. Super vec. A to som sa do tej knižky ešte ani nepozrela. Stačilo len pustiť jediný raz informácie od Zuny jedným uchom dnu a druhé si zaštopľovať.

„Ak sa budeš považovať za chuderu, okolie to vycíti a ako k chudere sa bude k tebe správať. Začni sa zbožňovať. Prestaň frflat' a opakuj si svoje úžasné vlastnosti. Vytvor si vlastný Otčenáš, svoju ódu na seba. Opakuj si to miliónkrát, kým sa ti radosť zo seba nedostane do každej bunky tvojho tela.“

Áno, som úžasná. Všetučko na mne. Ešte aj to, ako sa snažím ignorovať bolest' v chrbte, a s akým odhodlaním hľadám miesto pre svoje ľavé chodidlo, je obdivuhodné.

„Došľaka...“ zanadávam v duchu, keď ucítim prudkú bolest' na lonovej kosti. Už dlho sa tomuto miestečku nedostalo pozornosti, ale tiež by som si vedela predstaviť kontakt s niečím iným ako so studeným kovom držadla na opierke. Snažím sa zaujať trochu lepšiu pozíciu. Napínam lýtko šťastnejšej nohy, ktorej nik nevyfúkol miesto na státie. Úspešné posunutie o centimeter doprava môjmu pahorku neprináša žiadnu úľavu, ale hrdinsky sa nevzdávam a zas vysiela k môjmu susedovi úsmev. Tentoraz sa tvári divne. V očiach má niečo neidentifikovateľné. Čert ho ber! Určite nemá ani šajnu o pozitívnom myslení. Možno patrí do skupiny mužov ako môj ex. V myšlienkach zablúdim k dvadsaťročnej pipinke po jeho boku. Ústa mi kriví ironická, zhnusená grimasa. *Mysli pozitívne*, napomína ma moje druhé – Zunou naštartované ja.

„Všetko, čo si želáš, ti vesmír splní a všetko, čo od seba vyšleš, sa ti vráti. Nezáleží na tom, z ktorej strany, takže opatrne so želaniami a tiež s kliatbami.“

Ak som to správne pochopila, nemôžem priať svojmu ex, aby sa mu už nepostavil, lebo sa moje želanie môže obrátiť proti mne spôsobom, že sa nepostaví princovi, ktorého s určitosťou stretnem, len ešte neviem, kedy a kde. Znova sa usmievam. Predstavujem si, ako moja nástupkyňa strúha do misky sviečky, len čo ten nehanebník zašepká, že by si dal sviečkovú. Takú, akú dokážem iba ja. *Pokašľal si to, kocúrik. To mi ver. Ďalšia taká skvelá ženská, ako som ja, totiž neexistuje.*

Znova sa pokúšam, v rámci možností, premiestniť svoje intímne partie do lepších súradníc. Veľmi sa mi to nedari.

Môj sused zo seba vydáva zvuk, pripomínajúci zaerdžanie koňa. Určite si dnešnú cestu predstavoval inak, alebo je už v duchu niekde u šéfa na koberci. O malý kúsok sa od-súva a ja s potešením zistujem, že mi pod chodidlom vzniká nepatrný priestor. Super. Svojich sedemdesiat kíl rozkladám na polovice, no tlak na moje najcitlivejšie miesto nepoľavuje. K tomu všetkému sa zdá, že šofér autobusu traffí do každého výtlku v ceste. Tuším, že si moje najmáhanejšie miesto bude túto jazdu pamätať minimálne do večera. Nedá mi nepriať si v tej chvíli iný kontakt.

Potešenie zo skutočnosti, že za najviac tak minútku či dve vystupujem, nahrádza iný pocit. Zdesenie. Môj trojhodlník cíti pohyb, ktorý nie je synchronny s natriasaním autobusa. S vypätím všetkých síl sa snažím zistiť, čo sa deje. Niečo ma nútí pozrieť znova do tváre môjho suseda. Tvári sa znechutene, ba až pohľdavo. S námahou sa odo mňa odsúva ešte viac a snaží sa vyslobodiť ruku. Tú, ktorou sa celou cestou držal opierky. Úsmev mi zamíza na tvári. Bože, vesmír, čo si mi to len vyviedol? Posledná vec na svete, ktorú chcem v tejto chvíli vedieť, je, čo si o mne ten cudzinec vedľa mňa myslí.

„Bud' opatrná v tom, čo si praješ,“ zaznieva mi v hlave Zunin hlas, keď utekám rýchlosťou vrcholového atléta čo najďalej od zástavky. Až kdesi za tretím rohom sa rozmiejem. Bláznivo, nákazivo, ba až hystericky.

Odomykám obchod a vyťahujem mrežu. Hádžem tašku na stoličku za pultík. Moje kroky smerujú k malému WC. Pri umývaní rúk zdvíham hlavu a zapozerám sa na svoj obraz. *Zrkadielko, zrkadlo, poviem ti, kto je najkrajší na Zemi. No predsa JA!*

Rozsvecujem svetlá vo vitrínach. Drobné malé diódy odrážajú svoj jas v efektných lúčoch od malých voňavých

fľaštičiek. Sponad dverí sa ozýva netradičná zvučka – je jakáá je... Božský Kája hlási vstup zákazníka. Zhrbená babička pôsobí, že zablúdila. Už-už čakám, že sa spýta na najbližšiu zastávku autobusu. Mýlim sa. Chce niečo luxusné pre vnučku, ktorá promuje. Opiera sa o svoju francúzsku barlu a ja rozmýšľam, o čom budem snívať, po čom budem túžiť v jej veku. Bojuje s uzлом vreckovky, v ktorej má rezervu z penzie. Radím. Vyberám niečo so zvučným názvom a priateľnou cenou. Cvrknem z testeru na kostnaté zápästie. V duchu sa karhám za vyhodnoteenie tejto chvíle ako za prinajmenšom netradičné. Vlastne najnetradičnejšie, aké som zažila. Privoniava a spokojne sa usmieva. Čo? Až toľko? Ubezpečujem ju, že adresátka to ocení. Odchádza. Pretieram si ústa leskom a v myšlienkach som už v knižke.

Je jakáá je... Vo dverách stojí uhrovitý chlapec. Je čarogný s tou svojou okúňavosťou. Hľadá niečo pre dievča, ktoré sa mu páči. Najradšej by som si ho pritúlila a povedala:

„Moje, nemíňaj všetky vykúpané peniažky z Veľkej noci na niekoho, kto to v lepšom prípade neocení. V tom horšom sa ti vysmeje rovno do očí.“

Radšej ho strmo šokujem cenami a potom mu oveľa láskavejšie, priam matersky vysvetlím, že oproti v drogérke majú jednu suprovú, ktorú si kupujem aj ja. Prezrádzam názov i diametrálne odlišnú cenu. Zaharbene, či rozpačito, s pohľadom zapichnutým v mojom výstrihu, mi ďakuje. Tak to by sme mali.

Otáčam kohútikom a zapĺňam rýchlovarnú kanvicu. Potrebujem kofeín. Čas, kým zapípa, vypíňam prepudrovaním šarlátového písma na čele, ktoré dáva všetkým na známosť – toto je opustená žena. Viem, že ho vidím len

Kaleidoskop

ja, ale čo ak náhodou? Na pulte ma čaká šálka s jednou lyžičkou nesky.

V záchvate nepochopiteľného stavu výnimočnosti sa s kanvicou vriacej vody zatočím na území tohto malého voňavého sveta.

Je jakáá je... Ozýva sa od dverí a pán s možno jedným krížikom viac než mám ja, ma pobavene, trúfam si povedať, že až očarene, pozoruje. Rozosmejem sa. Snažím sa do svojho výrazu vtesnať sebavedomie, no cítim, ako mi červeň zapaľuje líca.

„Ste ako poľný kvet,“ vraví a ja mu v duchu oponujem. Nie srdiečko. Ja nie som sedmokráska, ani púpava, alebo podbel. Som orchidea. Nevidíš to? Tvoja škoda.

Vyzerá ako niekto, kto po vstupe stratil pamäť. *Po čo som tu prišiel?* Obzerám si ho. Pôsobí dobre, len... možno životom trochu pretiahnutý. Z každého oka mu hľadí iskra záujmu. Zrejme ďalší z rodu casanovitých mačov. Niečo na ňom vo mne vzbudzuje záujem, a zároveň ma odpuzuje. Môj úsmev je však odolnejší, profesionálnejší. Som rada, že odchádza, i keď milimeter vo mne vrvá, mohol vyberať dlhšie.

Konečne otváram tašku a vyberám z nej poklad... Veřím tomu. Musím! Človek by mal niečomu veriť.

Moje zreničky sa prispôsobujú veľkosti písma. Našpulujú sa. Zaostrujú. Viem, mala by som zájsť k očnému, ale...

„Všetko, po čom túžite, je vo vašich rukách. Chcete byť zdravý? Bohatý? Šťastný? Stačí si to úpenivo priať a vaše želania sa vyplnia.“

Chcem, aby skapal!!! Moja blesková myšlienka ma vydésí. Nie, nie... vesmír, rozmyslela som si to. Nech mu je dobre. Aspoň spolovice tak, ako bude mne.

Milujem svoju prácu. Je voňavá, pokojná a inšpirujúca. Celý deň mi cez uši preteká éterická hudba, obklopujú ma čarovné vône a bavia rôznorodí zákazníci. Ku všetkému tomuto luxusu, mám čas čítať a popri tom snívať. Úprimne priznávam, že sa mi za posledné tri mesiace ani nechce domov. Čas je však neúprosný. Obohatená polovicou knihy, ktorú som stihla prečítať a snažila sa nasať do svojho podvedomia, vykračujem na popoludňajšiu ulicu.

Pohľad do kvetinárstva a spomienka na dopoludňajšieho... seladóna – nie vekom, ale pocitom, ktorý vo mne zanechal, mi vnukl myšlienku vojsť. Aj tu to vonia. Síce menej prešpekulovane, ale nádherne a prirodzene. Moje kroky automaticky zamieria k orchideám. Pôsobia tak graciózne, hrdo, až skoro nadradene. Beriem do ruky fialovú. Je krásna. Podsúvam si do mysle: *je ako ty*. Nevšedná prevedeníím, držaním tela, dokonalostou a jedinečnosťou. Mám čo robiť, aby som sa nerozosliala, nahliadnuc na chvíľu do môjho včerajšieho skromného ja. Potom k nej privoniam. Nič. Ejha. V mojej teórii je trhlina. Znovu si kráľovnú kvetov prezerám a zrazu mi pohľad padne na vázu plnú fialových frézií. Ich vôňa zapĺňa celé kvetinárstvo. Skláňam sa, privieram oči a vychutnávam. Ich okvetné lístky nie sú také dokonalé. Sú krehkejšie, no v tejto chvíli som si istá, že tento voňavý kvet ma vystihuje oveľa viac. Vyberám z nich hned niekoľko. Platím. Kyticu zvieram v náručí a hrdo sa nesieme ulicou. Nechápem, čo sa so mnou deje, a ani tomu nechcem rozumieť. Dnes sa chcem len tešíť. V malom okienku v zastrčenej uličke si kupujem tvarohový pirôžtek. O dve ulice ďalej si sadám na lavičku. Dýcham atmosféru letného hlavného mesta a ďakujem Bohu za všetko, čo mám.

„Všetko, čo od seba vyšleš, sa ti vráti,“ tvrdila Zuna a teraz si to overujem v praxi.

Kráčam ulicou. Usmievam sa. V náručí zvieram voňavú nádheru a ľudia, kráčajúci oproti, sa usmievajú tiež. Toto nemôže byť náhoda. Spoza zákruty vychádza autobus s číslom môjho očakávania. Pár metrov pobehnem. Je poloprázdný, konštatujem s potešením. Zasa stojím pri stredných dverách. Rozdiel je len v hustote osadenstva a v presvedčivejšom úsmeve. Babička, sediaca na mieste do uličky, sa odsúva k oknu.

„Sadnite si, slečna,“ vrvá, „je zázrak stretnúť niekoho s úsmevom v očiach. Hádam sa na mňa niečo nalepí.“

Podskočila by som si od radosti, ktorá ma premkne po tomto komplimente. Pozorujem kvety v mojom náručí. Sú krásne. Kúpené na oslavu dňa, kedy som sa odhodlala pozitívne myslieť. Môj zrak klže po jemných okvetných lístkoch. Dokonalé dielo prírody. Moje oči od tejto nádhery šplhajú o niečo vyššie. Zastavujú sa na vysokej mužskej postave. Hm... Vyzerá dobre. Tmavé vlnité vlasy, mužná figúra a zádumčivý pohľad. Určite to bude nejaký intelektuál, ktorému k životu nestačí len teplé jedlo v žalúdku. *Pozri sa na mňa, fešák. Som krásna a plná života. Nostáak. Nestoj tam a presuň sa k mojej sedačke.*

S radosťou i so zdesením sledujem, ako objekt môjho záujmu robí krok mojím smerom. Potom druhý a tretí. Už stojí nado mnou a ja netuším, či pohľad, ktorý cítim, vyburcovala krásu mojich kvetov, alebo môj výstrih. Cítim sa ako čarodejnica z Eastwicku. Potrebujem chvíľu na predýchanie. Som potvora, uvedomujem si, ale... nebolo by skvelé, keby sa mi tak prihovoril? S námahou potláčam smiech, ktorý mi nadúva plúca. Drahá, na takéto veci si

Kaleidoskop

musíš kúpiť lístok do kina, karhám sa v duchu, ale len tak naoko.

Moja zastávka. Venujem úsmev a svoje dovedenia te-tuške vedľa mňa. Praje mi krásny deň. Vykročím do popoludňajšej rušnej ulice. V červených vlasoch cítim mierny vánok a pod sukňou, posiatou vlčími makmi, tiež. Milujem toto mesto napriek všetkému, čo mi zobraľo. Ostalo mi predsa ešte tak veľa. Radosť zo života, nech už je, aký je. Radosť z úsmevu, nech už patrí komukolvek. Radosť zo...

Úvahy prerušujú náhlivé kroky za mojím chrbotom.

„Prepáčte...“

Otáčam sa. Ústa sa mi usmievajú samé.

„Možno sa vám to bude zdať drzé, či... dotieravé, ale... nemôžem inak. Mohol by som vás pozvať na kávu?“

Keby som nemala uši, určite by som sa usmievala do-okola hlavy. Cítim sa skvelo. Nádherne, čarovne, s pocitom, že som našla recept, zázračnú formulku. Počujem svoj hlas, ako vraví: „Prepáčte, ale už niečo mám. Ak je nám súdené znova sa stretnúť, určite sa tak stane. Prajeme vám krásny deň.“

Otáčam sa. Krásna sukňa sa mi zavlní okolo nôh a úsmev si žiada pečiatku trvalého pobytu na mojej tvári.